

Zakrslý králík

Ročníková práce

Školní rok 2022/2023

Autor: Lucie Anna Veselá, IX.A

Konzultant: Mgr. Ladislav Sedlák

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem ročníkovou práci zpracovala samostatně a použila jsem jen zdroje uvedené v práci.

V Ludíkově 4.5.2023

Lucie Anna Veselá

Poděkování

Děkuji svému konzultantovi Mgr. Ladislavu Sedlákovi za ochotnou pomoc, cenné rady a za úpravu gramatiky mé ročníkové práce. Další poděkování patří paní učitelce Mgr. Sabině Králové za korekturu anglického jazyka.

Obsah

Úvod	5
Zařazení do systému živočichů	6
Hlavní znaky zakrslého králíka	6
Plemena zakrslého králíka	6
Chov a chovný význam	7
Strava	9
Péče a zdraví	9
Rozmnožování a vývoj	10
Vlastní zkušenosti z chovu	11
Galerie	12
Závěr	15
Resumé	15
Zdroje	16

Úvod

Cílem této práce je snaha přiblížit podmínky a přínos chovu tohoto stále oblíbenějšího domácího mazlíčka. Toto téma jsem si zvolila, protože je mi velmi blízké. Sama již několik let zakrslé králíčky chovám. Doufám, že informace shrnuté v této práci budou přínosem a třeba i některé z vás povzbudí a nadchnou pro chov zakrslého králíčka.

Zařazení do systému živočichů:

říše: živočichové

kmen: strunatci

třída: savci

podkmen: obratlovci

čeleď: zajícovití

řád: zajícovci

Hlavní znaky zakrslého králíka

Stavba těla

Králík patří k malým savcům. Králík má nahrbený postoj. Má baculaté tělo a poměrně krátké nohy, přední výrazně kratší než zadní. Přední nohy jsou uzpůsobené k hrabání, protože ve volné přírodě králíci žijí v podzemních norách, které si vyhrabávají. Hlava je oválná, má dlouhé uši, po stranách hlavy oči a vpředu čumák. Kolem čumáku jsou hmatové vousky. Králík má 28 zubů z toho horních 16 a dolních 12. Králík má tělo kryté hustou hebkou srstí. Ocásek je malý.

Plemena zakrslého králíka

Existuje mnoho plemen a barevných odstínů zakrslého králíčka. V této kapitole uvádím pouze několik nejvíce rozšířených a oblíbených plemen.

Zakrslý hermelín:

srst - klasická bílá

délka uší - 5-6 cm

hmotnost - 1-1,5 kg

Zakrslý barevný:

srst - normální

délka uší - 8-9 cm

hmotnost - 1,5-2 kg

Zakrslý strakáč:

srst - normální srst, barva bílá s klasickou anglickou strakatostí

délka uší - 6-7 cm

hmotnost - 1,4-1,5 kg

Zakrslý saténový:

srst - saténová v různých barvách (bílá, hnědá, černá)

délka uší - 5-6 cm

hmotnost - 1,2 kg

Zakrslý beran:

srst - normální

délka uší - 26-28 cm

hmotnost - 1,7 kg

Chov a chovný význam

Chov zakrslého králíčka se naprosto liší od užitkového chovu králíka domácího. Ten je chován pro maso a kožešinu, mimo domov, v králíkárně, a bez bližší citové vazby.

Oproti tomu se zakrslý králíček téměř vždy stává milým zvířecím kamarádem a společníkem všech členů domácnosti, ve které má svůj domov. Bývá hýčkaný pamlsky, častým hlazením jeho heboučké srsti a nezřídka kdy se může proběhnout po zelené trávě. K tomuto účelu může posloužit kvalitní venkovní výběh nebo postroj a vodítko. V dobrých podmínkách a při správné péči se může králíček dožít až deseti let. Průměrná délka života chovaného králíčka se pohybuje v rozmezí pěti až osmi let.

Historie chovu

Předchůdci zakrslých králíků se objevili již v polovině devatenáctého století v Anglii. Tehdy byli známí jako tzv. „polish rabbit“. Nejprve šlo o albíny (jedince bez pigmentu v srsti a červenýma očima). V roce 1919 bylo v Německu vyšlechtěno první plemeno zakrslého králíka. Byl to zakrslý hermelín s mimořádně kvalitní bílou srstí hermelínového typu. Tito hermelínové byli vyšlechtěni z anglických „polish“ a zatím ještě měli bílou srst a červené oči, ale to se rychle měnilo. Poté, co se králíci dostali na evropský kontinent, se totiž začalo s jejich dalším prošlechtováním. Zakrslí králíci se brzy staly oblíbeným domácím mazlíčkem a bylo vyšlechtěno mnoho různých plemen.

Chov v domácím prostředí

Již před pořízením králíčka je dobré si rozmyslet, kam umístíme jeho klec. Její doporučená minimální velikost je 80x45x40 cm. Králíček je velmi citlivý, průvan, velké teplo ani přímé sluneční záření mu nedělají dobře. Stejně špatně králíci snášejí přesouvání klece z místa na místo. Proto je dobré již předem vytipovat místo, kde bude klec umístěna. Klec není vhodné dávat do místnosti, kde spíte. Králík bývá v noci nejvíc aktivní.

Králíček je čistotné zvíře, a proto je třeba klec pravidelně a dostatečně často čistit. Našeho ušatého mazlíčka je také možné naučit na záchůdek. Použijeme-li do záchůdku stelivo pohlcující pach a vlhkost, zmírníme tvorbu nechtěného zápachu. Nutností je zajistit králíčkovi celodenní přístup k čisté vodě (miska nebo napáječka).

Dostatek pohybu králíčkovi umožníme pobytem mimo klec. Pokud chceme nechat králíčka volně se pohybovat po místnosti či celém bytě, je nutné odstranit z jeho dosahu veškeré kabely a jedovaté rostliny. Někdy se může stát, že králíček začne jakoby bezhlavě pobíhat po místnosti. V tomto případě se není čeho obávat, jde o vyjádření jeho radosti. Pro pohyb venku je možné využít dobře usazený a zajištěný výběh. Případně lze králíčka připnout na postrojek a vodítko a užívat si společně legraci na čerstvém vzduchu.

Když králíček odpočívá a je mu dobře, mumlá si, jakoby žvýká naprázdno. Králíček je velký mazlík. O pohlázení si umí říct jemným šťouchnutím do nastavené ruky. Svoji

spokojenost a přátelství dává najevo jejím olizováním. Pokud už o hlazení nestojí, ruku jemně odstrčí. Kdybychom i přes varovné nesouhlasné vrčení v hlazení pokračovali, můžeme se dočkat i nepříjemného škrábnutí či kousnutí.

Králíček naopak nemá rád a velmi citlivě reaguje na ostré zvuky, např. bouchání dveřmi nebo hlasitou hudbu. Stejně citlivý je i jeho čich, proto je vhodné nepoužívat nadměrně dezinfekční prostředky.

Strava

Základní složku potravy králíčka tvoří seno a směsi pro králíka. Chceme-li stravu králíčka zpestřit, můžeme jí obohatit o kousek jablka, suchého chleba, ovesné vločky, mrkev, bramboru. Potěšíme ho i miskou neslazeného čaje. Rozhodně se nedoporučuje králíčkovi do stravy přidávat sušené ani syrové exotické ovoce ani čokoládu, tučná semena, jako jsou oříšky. Ani obilí se příliš nedoporučuje.

Péče a zdraví

Králíčkovi je třeba zajistit také péči o jeho přední řezáky a dráčky, které neustále dorůstají. Dále je nutné průběžně kontrolovat jeho kožíšek, ouška, oči i trávení.

Jak už bylo řečeno, dráčky a přední řezáky králíčkovi neustále dorůstají, proto je třeba jim věnovat pozornost.

Aby mohlo docházet k dostatečnému obrušování, je vhodné přidat do klece několik větviček na okus. Vzhledem k tomu, že králíček tráví převážnou dobu na měkké podestýlce, je vhodné péči o jeho dráčky svěřit veterináři.

Srst zdravého králíka je lesklá a kůže bez strupů a vyrážky.

Ušní boltce a okolí pysku je suché a čisté.

Oči, stejně jako čumáček zdravého králíčka jsou bez výtoku a usazenin.

Má-li králíček správné trávení a je celkově v pohodě, je čilý, aktivní, reaguje na podněty z okolí a má chuť k jídlu.

V opačném případě nebo při jakýchkoliv pochybnostech je dobré navštívit veterináře.

Rozmnožování a vývoj

Odchov mláďat v domácím prostředí není nějak složitý. Březost u zakrslého králíčka trvá 28-35 dní. Průměrně však 31 dní. Pro zdárný průběh porodu a přežití mláďat je pouze nutné zajistit vhodnou úpravu klece a klidné prostředí. V tomto období v žádném případě nesmí sameček zůstat v kleci se samicí a mláďaty. Období březosti a kojení je třeba samičce zajistit kvalitní krmivo.

Vývoj králíka

Po narození

Králíčata hned nevidíme, můžeme pouze pozorovat pohyb v hnízdě přikrytém srstí a slyšet jemné kvikání. Mláďata jsou zcela odkázána na péči matky. Nedoporučuje se do hnízda sahat. Mohlo by dojít k zavržení mláďat.

1.-2. týden

Králíčci jsou stále schovaní v pelišku. Králíčci se rodí holí a slepí. V tomto období již ale začíná růst krátká srst. Mláďátka většinou spí, budí se jen na jídlo, jsou plně kojeni mlezivem, později mlékem od matky. Ta se stará i jejich trávení, vylučování i hygienu, a to olizováním jejich tělíček.

2.-4. týden

Kolem 11.dne otevírají králíčci oči. A pomalu se snaží zorientovat. Zpočátku ještě většinou spí, ale později už na krátkou chvíli opouštějí hnízdo. Jejich srst postupně houstne, dorůstá termoregulační vrstva, nejsou již tak náchylní na prochladnutí. Koncem tohoto období už tráví nějaký čas blízkosti své mámy, učí se, pozorují, prozkoumávají nejbližší okolí. Čtvrtý týden také zkouší ochutnávat pevnou stravu své mámy.

4.-6. týden

Králíčci mají všechny vrstvy srsti, mají dobře vyvinutý čich, chuť, zrak i sluch, hmat (vousky). Často opouštějí hnízdo a zkoumají širší okolí. Jsou ještě kojeni, někdy i mimo hnízdo, už přijímají i pevnou stravu a vodu. V této době by ještě neměli být krmeni zeleným krmivem ani zeleninou. Podáváme jim ovesné vločky, seno, granulky.

6.-8. týden

Malí králíčci jsou už samostatné králíčí osobnosti. Přijímají pevnou stravu, ale máma je ještě kojí. Je vhodná doba pro odstavení malých králíčků, případně k odchodu do nových domovů, k novým páníčkům. V tomto období se vhodné králíčky začít učit na používání záchůdku, učit je dobrému chování nekousat páníčka, neokusovat nábytek ani kabely, a zvykat na chování, hlazení, braní do rukou.

8 týden-3 měsíce

Pokud králíčci zůstávají u matky, mohou se stále dožadovat kojení až do 3 měsíce, ale pro samici je to velmi vyčerpávající. Je dobré jí na pár dnů od mláďat odstavit. Králíčice si odpočine a mláďata budou odstavena.

3.-7. měsíc

Králíčci pohlavně dospívají, je proto nutné oddělit samičky od samečků. Pro samičku by březost v tomto období byla příliš namáhavá a mohla by vést až k úhynu.

Je třeba zůstat důslední ve výcviku a výchově, jinak hrozí že v tomto období dospívání králíček v pubertě bude sabotovat předchozí snahu.

Může docházet ke značkování teritoria.

Později dochází ke zklidnění a z králíčka se opět stává přítulný milý mazlíček.

Vlastní zkušenosti z chovu

Já sama se již třetím rokem zabývám chovem zakrslých králíčků. Všechno to začalo tak trochu náhodou. Chtěli jsme si pořídit zakrslého králíčka. Když jsme přijeli do obchodu, měli tam dva malé roztomilé ušáčky. Nešlo odejít jen s jedním. Pan prodavač nám navíc řekl, že jsou to pravděpodobně dva kluci. A bylo rozhodnuto. Koupili jsme klec s výbavou a oba malé králíčky. Doma jsme pomalu zvykali na nové kamarády. Samozřejmě to nebyli dva samečci, ale byla to holka a kluk. Hledali jsme informace o chovu a zkoušeli různé tipy a rady. Něco prošlo, něco ne. Například na záchůdek se naši králíci nenačili. Zato cinknutí o misku a následné ťuknutí do klece bylo vždycky spolehlivým signálem k okamžitému návratu do klece, ať už byli kdekoliv. Po půl roce jsme navštívili veterináře. Ten mimo jiné tvrdil, že samička mláďata nečeká, a podle

stavu samečka, zřejmě nikdy čekat nebude. Za dva týdny jsme jednoho dne přišli domů a v kleci pískalo několik malých stvořeníček. Bohužel jsme ale přišli pozdě a nebylo nic připraveno. Tato mládátka nepřežila. Bylo mně to velmi líto, a tak jsme se domluvili, že zkusíme odchovat další mládřata. Tentokrát ovšem maximálně připraveni.

Koupili jsme novou větší klec s oddělenou spací částí, načerpali jsme další potřebné informace a čekali jsme, co bude.

Netrvalo dlouho a samička se znovu zakulacovala. Tentokrát ale měla vhodné prostředí i podmínky. Svým mládětkům vytvořila pelíšek z chlupů a sena. Samečka jsme dali do jiné klece a netrpělivě jsme čekali. Jednoho rána se z klece ozvalo tichounké kvikání. To bylo radosti! Po několika dnech jsme zjistili, že pelíšek obývá osm malých roztomilých tvorečků. Všechna se nám podařilo odchovat. Zažili jsme spoustu legrace a načerpali mnoho zkušeností. Momentálně s námi bydlí samička jménem Ziko. Je to velice klidná, mírná, pohodová, poslušná, čistotná a přítulná králičí slečna. Stala se oblíbeným mazlíčkem všech členů domácnosti. A když člověku není úplně hej, věřte nebo ne, stačí pohladit králíkovi uši a dějí se zázraky ...

Galerie

čtvrtý měsíc

Pátý měsíc

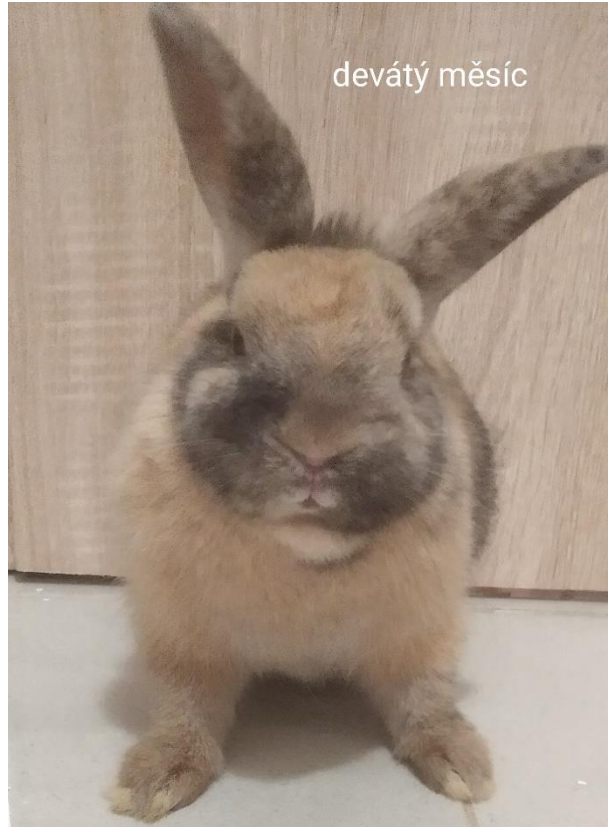
šestý měsíc

sedmý měsíc

osmý měsíc

devátý měsíc

Desátý měsíc

dvanáctý měsíc

Závěr

Je zřejmé, že téma, které jsem si zvolila je velmi obsáhlé.

Ve své ročníkové práci jsem vypsala základní údaje a informace, které přibližují podmínky chovu zakrslého králíčka v bytě a mohou pomoci do začátku všem chovatelům. Při psaní této práce jsem čerpala z dostupných zdrojů na internetu, ale především z vlastní zkušenosti. Už několik let jsem totiž hrdou chovatelkou zakrslých králíčků.

Při získávání informací použitých v této práci jsem se sama dozvěděla spoustu zajímavostí tipů, rad a vychytávek. V neposlední řadě jsem se dozvěděla mnohé o historii chovu a rozmanitosti plemen zakrslých králíků.

Resumé

My coursework deals with breeding dwarf rabbits at home. My work gives general information about the breed as well as the history of breeding. The focus is also put on recommendations for feeding, care and health of the rabbit. I describe the development of the species from the offspring to adulthood. Finally, I reflect on my personal experience with breeding a dwarf rabbit.

Zdroje

Z internetu:

Historie zakrslých králíků na adrese:

<https://www.labet.cz/historie-zakrslych-kraliku-px1085946/> (26.4. 2023)

Zakrslý králík a vše o nich - Králíci.cz na adrese:

<https://www.kralici.cz/> (26.4. 2023)

Anatomie a fyziologie králíka na adrese:

<https://www.ifauna.cz/kralici/clanky/r/detail/500/anatomie-a-fyziologie-kralika/>
(26.4. 2023)

Ze zkušeností z vlastního chovu.

Zdroje obrázků:

Vlastní fotografie z chovu.